

tetet skal afholde Udgifterne til Anlæget af en ny botanisk Have, og for saa vidt er jeg enig dermed, men dernæst gaar det ud paa at give Ministeren Frihed til Anvendelsen af et større Beløb til den botaniske Have, og deri er jeg ikke enig med Forslaget. Dette har til Følge, at jeg ved Afstemningen vil sige „stemmer ikke!“. Naar jeg ikke har filltet Forslag, der kunne føre til en Forandring i dette Ministerens Forslag, ligger det i, at jeg var overbeviist om, at et Forslag i saa Henseende ikke vilde finde en saadan Tilslutning, at det havde Udfigt til at gaa igjennem. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Baisenhuset slutter jeg mig til det ærede Medlem for Christed Amts 4de Valgfreds (Schjorring).

Ordføreren: Nogle Utringer af mig forekom den ærede Minister noget uklare. Jeg skal søge at forklare mig. Den ærede Minister udtalte, som anført, at Ministeriet har sit Ansvar til Kongen. Da deler Ministeriet Regjeringen i to Dele: Ministeriet og Kongen, og bruger altsaa Ordet Kongen i en anden Betydning end den, hvori det i Birkeligheden bruges i Grundlovens forskellige Paragrafer; thi naar det hedder i Grundlovens forskellige Paragrafer, at Kongen har den og den Ret, er dermed ment den ansvarlige Regjering; det kan utvivlsomt ikke bestrides. Altsaa, den udøvende Magt er hos Kongen, dog idet Kongen udøver den gjennem Ministrene — selv er han ansvarfri, men Ministrene ere ansvarlige — ved „Kongen“ forstås i de følgende Paragrafer selvfølgelig den ansvarlige Regjering. Det turde vistnok være fuldstændig rigtigt, og et Misbrug af dette Ord turde det være, naar man i de to Betydninger vil opfatte det paa samme Maade. Hvad dernæst angaar den Ligetillæse mellem de saakaldte tre Statsmagter: den udøvende Magt, den lovgivende Magt og Domstolene, som den ærede Minister fremsatte, skal jeg ikke komme ind paa dette Problem, men jeg skal dog bemærke, at det er min fulde Overbeviisning, at en saadan Ligetillæse, som den ærede Minister fremsatte, kan aldeles ikke forsvares efter vor Forfatning. Naar jeg har sagt, at den ærede Minister syntes at sætte Ansvar et overfor Hans Majestæt i Modsetning til Ansvar et overfor Folkerepresentationen, har jeg dermed ment, at den ærede Minister ved den Udtalelse synes at ville forklare os det Særlynd, at man — og det forekommer mig navnlig at være Tilfældet med den nuværende ansvarlige Regjering — søger afgjort saamange Sager og af dem der reises stærke Tvivl om i Repræsentationen, ved kongelig Resolution, og naar man da anser derover, benytter man sit Ansvar til Kongen som Dækemiddel. Hvad vil det sige Andet, end at man, naar Noget ikke behager Folkerepresentationen, benytter Hans Majestæts Navn til at dække for det moralske Ansvar, man i alt Fald kan have ligeoverfor dette, og jeg siger, at saa-

danne Forhold ere i høi Grad uheldige, thi det kan i alt Fald faae Skin af, at man vil drage den ansvarfri Konges Navn ind i Debatten om Spørgsmaal, hvor dette Navn jo selvfølgelig ikke uden Skade kan drages ind. Det er min Opfattelse.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Jeg har ikke givet den aller mindste Anledning for den ærede Taler til at drage Hans Majestæts Person ind i Striden, og jeg betragter det som høist uheldigt fra hans Side at gjøre det. Jeg har kun citeret, hvad der staar i Grundlovens Paragraf, ordret og intet Andet, og jeg har sagt, at der for Ministeriet ligesaa godt er en Forpligtelse og Noget at have, som for den lovgivende Magt; der er ogsaa Noget at have for den dømmende og den udøvende Magt, om hvilken Sidste der staar i Grundloven, at Kongen har den udøvende Magt. Jeg skal ikke yderligere gaa ind paa disse Udviklinger, thi jeg tror ikke, at de for Diebliffet have nogen Plads her, og de skulde i alt Fald komme frem paa en helt anden Maade, end det nu er flet fra den ærede Ordførers Side.

Minestad: Ganske vist høre disse almindelige Betragtninger ikke meget ind under denne Diskussion; men jeg kan dog ikke afholde mig fra at gjøre et Par Bemærkninger overfor de statsretlige Doktriner, der fremkom fra den ærede Ordfører. Den ærede Ordfører bemærkede ogsaa, at der ikke kunde opstilles nogen Modsetning mellem Ministrenes Ansvar overfor Folkethinget eller Rigsdagen og Ministrenes Ansvar overfor Kongen, overfor Kronen. Han mente, at det maatte falde sammen, og at Ministrene fuldstændig deres Ansvar overfor Kongen paa bedste Maade ved at fuldstændig deres Ansvar overfor Thinget eller Repræsentationen paa bedste Maade. Dette er i og for sig en fuldstændig Sandhed; der er den fuldstændigste Sammenhæng mellem Ministrenes Ansvar overfor Kongen og overfor Repræsentationen, men fordi det er theoretisk rigtigt, følger ikke deraf, at det faktisk falder sammen; det kan meget vel stille sig saaledes, at en Minister i høi Grad forser sig mod det Ansvar, han har overfor Kongen og i saa Henseende forsvømmer sin Pligt, uden at han faktisk paatager sig noget Ansvar ligeoverfor Folkerepresentationen. Det kan nemlig tænkes — jeg taler ikke om specielt foreliggende Tilfælde, men om Tilfælde i Almindelighed — at en Folkerepresentation stiller sig saaledes, at den vil tilkræve sig den hele Udøvelse af Statsmagten, eller at den ene Del af Folkerepresentationen vil tilkræve sig hele den udøvende Del af Statsmagten med Tilsideflydelse af Kronen og den anden Del af Repræsentationen. I saa Tilfælde vil den Minister, som bærer sig for den Del af Repræsentationen, der har saadanne Øster, faktisk ikke udsætte sig for noget